

Uredništvo
in upravnništvo:
Kolodvorake
ulice šte. 16.

Z urednikom se
more govoriti
vsak dan od 11.
do 12. ure.

Rokopisi se ne
vračajo.

Inserati:
Šestopisna peti-
vzeta 4 kr., pri
večkratnem po-
navljanju daje su
popust.

Ljubljanski List

Velja
za Ljubljano
v upravnstvu:
za celo leto 6 gld.,
za pol leta 3 gld.,
za četrt leta 1 gld.
60 kr., na mesec
60 kr., pošiljatev
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.

Po pošti velja
za celo leto 10 gld.,
za pol leta 5 gld.,
za četrt leta 2 gld.
60 kr. in za jeden
mesec 85 kr.

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Štev. 203.

V Ljubljani v četrtek, 30. oktobra 1884.

Tečaj I.

Vabilo na naročbo.

S 1. novembrom prične se nova naročba na naš list. Prosimo torej naše čast. naročnike, naj naročbo ob pravem času ponovijo, da se pošiljanje lista ne pretrga. Najbolje se to učini po poštni nakaznici, na čegar odstrižek treba prilepiti le naslov, ki je na pasku vsacega lista.

Naročnina je, kakor doslej, namreč:

Za Ljubljano:

na mesec gld. — 50
do konca decembra " 1—
za donajanje v hišo vsak mesec 9 kr.

Po pošti:

na mesec gld. — 85
do konca decembra " 170

Prestolni govor.

Pri slovesnem sprejemu delegacij v Budimpešti vrnil je presvetli naš vladar navora delegacijskih predsednikov s prestolnim govorom, kateri gledé svoje svetovne pomenljivosti daleč presega običajne izjave pri takih prilikah. Cesarske besede so se sprejemale z burnim odobravanjem navzočih delegatov — električna iskra jih je uže raznesla po vsem svetu in povsod se jih narodi odkrito veselje. Najgloblji utis pa morajo napraviti na avstrijskem ozemlju.

Kajti ne spominamo se, da bi kak drug prestolni govor s toliko odločnostjo bil obetal narodom ono dragoceno pridobitev, kojoj potrebujejo v prvi vrsti, evropski mir, bistveni pogoj kulturnega razvoja! Kar se je z vzvišenega mesta čulo v budimskem kraljevem gradu, to niso bile navadne govorniške figure, fraze, narekovane od diplomatske umetnosti, marveč v velikih potezah narisal se je jasen

program gledé bodočnosti, in baš krepko naglašanje posameznih, posebno važnih odstavkov nam je porok, da je presvetli govornik sam hotel zaznamenovati one stavke, katerim gre največji pomen.

V razmerji naše vnanje politike se izjavlja prestolni govor: „Naše razmere k vsem evropskim velesilam in posebno k sosednjim državam se morajo kot najprijaznejše označiti.“ Iz tega se razvidi, da se Avstriji vsaj tako kmalu ne bode bati sovražnega napada od nobene strani. Naša monarhija je mirna, defenzivna velesila, če tudi zlovoljnih sosedov nimamo; potem je nam zagotovljena doba mirnega napredovanja. In bolj nego kdaj so evropske države miru potrebne! Velike spremembe se pripravljajo v gospodarstvenem in socialnem organizmu človeške družbe, novi problemi se prikazujejo, žarna svetloba novih idej obseva politično obzorje. Velika uganika našega stoletja, socialno vprašanje, trka z jekleno pestjo na duri evropskih kabinetov, doslej se še ni našel noben Oedip, da bi ukrotil to novodobno Sfingso, in vender — vender bodo morali državniki in parlamenti izumiti potrebna in primerna sredstva, da se odstrani preteča nevarnost, da se zapreči socialni prevrat. Kako pa bode to mogoče, ako evropski narodi svoje sile trosijo in uničujejo v krvavih bojih, ako se težavam socialne ideje pridružujejo grozodejstva, katera so neizogibni spremljevalci vsake vojske? Po miru zdihujejo vsi rodovi našega kontinenta, zaradi tega jim bodo razločne, po vsem jasne besede našega cesarja sladko donele na uho, in v avstrijskimi državljani skup radovali se bodo blagovestja o osiguranem svetovnem miru!

Ni še dolgo tega — in resno smo se bali vojske z mogočnim sosedom, s silno Rusijo. Istina je, da sta obe velesili doslej živeli vedno v slogi, v tesnem sporazumljenju. Zgodovina nam ne kaže nikakega zgodnjega protitnja med obema cesarstvom — ali navzlic temu napenjal je šovinizem nekega avstrijskega plemena vse sile, da bi tako rekot s

predmetu, ki se mu za slovensko ljudstvo posebno važen in potreben zdi; časi pa bi lahko odbor temu ali onemu pisatelju kar sam naročil, kaj naj spiše. Posebno bi si moral odbor pridobiti vsaj tri dobre pripovedovalce (žal, da imamo Slovenci teh tako malo!), ki bi za vsakoletne „Večernice“ (morebiti bi bilo dobro, ako bi se za dotično knjigo izbral kak drug, bolj prikladen naslov) spisali vsak po jedno povest. Za „Smešnice“ bi se naj nastavljal poseben nabiralec, ki bi jih moral vsako leto nabirati kakih 50; marsikateri ud bi ga pri tem delu rad podpiral. Isto tako bi bil nastavljen za „Torbico gospodarskih, zdravniških in drugih skušenj“, kateri predal bi moral stalen in vselej prav obširen biti, poseben nabiralec. — Da bi smeli poleg rednih tudi drugi pisatelji pošiljati odboru svoje spise v presojo in prilično porabo, mi menda ni treba še posebej omenjati.

Kar se večjih povesti tiče, bi tu in tam že tudi kako izvirno delo došlo, sicer so pa tudi prevodi dobri; v nemški in drugih literaturah je takega blaga na izbiro. Odbor naj si le pridobi nekoliko spretnih prelagateljev ter jim naroči, kaj naj predstavijo; večkrat bi

trte izvil avstrijsko-ruski konflikt. Toda blodne misli madjarskih nepremišljencev, kateri vedno še sanjarijo o tem, kako bi mogli znositi se nad Rusijo zaradi kapitulacije pri Vilagošu, jasne cesarske besede so jih hipoma razpršile! S posebno toplimi besedami označil je naš vladar svoje razmerje proti ruskemu dvoru:

„Shod, katerega Sem nedavno imel z Nj. veličanstvom, cesarjem ruskim in nemškim, dal mi je priliko, da sem ponovil srčne Svoje razmere k ruski cesarski hiši; priča pa tudi, da so vsi trije vladarji in njihove vlade v po polnem soglasju, obdržati in utemeljiti podloge miru, ki so tako nujno potrebne za blagor njihovih ljudstev.“

Tako slöve cesarska izjava v prestolnem govoru, in prijateljstvo naše z rusko državo je sedaj vzvišeno nad skepticizmom in zlovoljnostjo onih krogov, kateri bi bili tako radi Avstrijo zapleli v pustolovno nevarno politiko.

Na kateri podlagi pa se je doseglo popolno soglasje med tremi cesarskimi dvori, na kak način se je z nova utemeljila „trojecarska zveza“? Tudi na to vprašanje dobimo jasen odgovor v prestolnem govoru. Dotični passus se glasi: „Naslanja se na pogodbe in na medsebojno zaupanje, ima ta jedinstvo namen, biti pomenljivo in vplivno poročstvo miru, katerega plodunosne posledice — to Sem prepričan — ne bodo samo nam, temveč tudi vsem narodom v prid.“ Videti je tedaj, da se je v Skjernjevicah sklenilo, ohraniti sedanje pogodbe, v prvi vrsti sklepe berlinskega kongresa kot podstavo evropskemu miru.

Istina je, da se s tem sklepom merodajnih vladarjev odloži konečna rešitev marsikatero zamotane zadeve. Državni interes avstrijski, nič manj pa tudi koristi novoosvojenih balkanskih pokrajin odločno zahtevajo, da se sedanja bosenska okupacija kmalu spremeni v polno lastninsko pravico. O tem vsaj za sedaj ni več govora, prepustilo se bode bodočnosti, da uzori neizogibno usodo Bosne in Ercegovine. Isto tako se za sedaj nič ne bode

gotovo tudi posamezni družbeniki, kateri so v teh rečeh izvedeni, radi nasvetovali, katero delo bi bilo posebno pripravno, da se za družbo posloveni.

Pri takej osnovi bi odboru gotovo nikdar ne primanjkovalo dobrih spisov za družbine knjige, vsebina slednjim bi bila bolj mnogovrstna, vse delovanje za družbo bolj živahno, in kar je pglavitno: knjige bi se ljudstvu še veliko bolj prikupile, kajti bi vse stranke enako zadovoljile; vsled tega bi mogla tudi družba še čvrsteje napredovati!

Gledé pisave priporočal bi g. uredniku družbinah knjig nekoliko več doslednosti,* gg. pisateljem pa, da bi se ogibali vseh nepotrebnih, prostemu ljudstvu ne — ali težko umljivih tujk, kakor so: baš, jedva, stoprav, čestokrat, svedočiti i. t. d. Slovenci takih in enakih besed prav nič ne potrebujemo; one nam več škodijo, kakor koristijo. — Razen

* S slovenskim pravopisom je pravi križ! Vsak list, vsak pisatelj ima svoje jezikovne posebnosti; ena in ista beseda piše se v vseh mogočih in nemogočih oblikah. Kdaj vender bomo imeli vsi Slovenci enotno slovnico, enotno terminologijo in enotno pravopisje? Videant consules! Pis.

Listek.

Mohorske knjige.

(Konec.)

Drugo važno vprašanje je: kako bi si mogel odbor najlažje pridobiti potrebno število dobrih spisov? Kar se obširnih pobožnih in poučnih del tiče, menim, da odbor zaradi njih ni v zadregi, ker jih ima uže mnogo za tisk pripravljenih. A drugače je z manjšimi sestavki, posebno s povestmi. Zadnje čase toži odbor, da se mu pošiljajo v tem oziru skoro same nezrele poskušnje. Moj nasvet je: odbor naj v prihodnje ne razpisuje nobenih daril več — ali k večjemu za obširne povesti; rajši naj si pridobi več učenih, stalnih pisateljev, za vsako stroko (kakor: zgodovino, zemlje- in narodopisje, prirodoznanstvo, narodno gospodarstvo, pravoslovje, zdravilstvo, životopisje itd.) po jednega ali dva. Vsak teh pisateljev bi se moral zavezati, da bode vsako leto za družbo spisal po jeden sestavek iz njemu odmerjene stroke, in sicer o takem

spremenilo gledé združenja bolgarske knjezvine z onim hermafroditiskim bitjem, katerega je berolinski shod ustvaril iz Vzhodne Rumelije. Marsikomur to morda ne bode po volji. Toda če pomislimo, da je sila nevarno, dragati in brskati po balkanskem gruščevju, da iz vsake iskricke tam doli lahko nastane poguben požar, kateri, urno se razširjajoč na sosedne države, uniči plodove mnogoletnega truda, srečo in blagostanje milijonov mirnih državljanov, bodo naposled tudi oni elementi, kateri se zanimajo za konečno uravnavo državopravnih razmer na balkanskem poluotoku, priznavali odločilno *raison d'état*, ki je rodila sklepe trojecarskega shoda v Skjernjevicah. Zgodovinskemu razvoju sploh ne ugajajo burni prehodi, počasi dozoreva, kar ima vztrajati tekom dolgih stoletij!

Pomenljive in vesele vesti čuli smo iz ust premilostnega vladarja. Vse avstrijsko-ogersko časopisje soglasno, odobrava prestolni govor, ob enem pa priznava velike zasluge našega ministra vnanjih zadev, grofa Kalnokyja, kateremu se je posrečilo, razpršiti one megle, ki so zavirale intimno prijateljstvo naše monarhije z belo Rusijo. I mi se pridružujemo temu priznavanju, ob enem pa izrekamo jedno željo, katera se je pri tej priliki gotovo oglasila v marsikaterem domoljubnem srci. Cesarske besede so nam porok, da je vnanji mir zagotovljen, skrbimo tudi mi, da se kmalu povrne v našo državo toliko pogrešani notranji mir med avstrijske narode!

Skupni državni proračun za l. 1885.

Pred kratkim objavili smo v „Političnem pregledu“ glavne številke državnega proračuna, kateri se je izročil obema delegacijama v pretres in konečno rešitev. Da se spoštovani čitatelji lažje spoznajo v dotičnih dajah, podajemo tu nekoliko razjasnil k posameznim svotam.

Skupna potreščina za l. 1885, po odbitih dohodkih v znesku 3155510 gld., znaša 116 297 600 gld. Od tega zneska je odtegniti čisti carinski dohodek z 18 434 740 gld., ostaja tedaj nepokrita potreščina 97 862 860 gld., katera se ima razdeliti med obe državni polovici. Ker se je Vojniška Krajina sedaj po polnem utelesila deželam ogerske krone, plačevati je najprej prekolitvanski državni polovici dva odstotka, t. j. 1 957 257 gld. Preostanek 95 905 602 gld. se mora razdeliti po razmerju 70 : 30, v zmislu avstrijsko-ogerske nagodbe z l. 1867, in tedaj znaša breme naše polovice za skupne državne troške v prihodnjem letu 67 133 921 gld., dočim je deželam ogerske krone prevzeti 28 771 680 gld. skupne potreščine.

Gori navedena svota se ima razdeliti na

teh celó nepotrebnih tujk, katerih bi se morali naši pisatelji povsod (zlasti v poljudnih spisih) vestno ogibati, pa se nahaja v našem knjižnem jeziku mnogo drugih besed, katerih naš prosti narod tudi vselej ne umé. To so prvič vse „kulturne“, drugič take besede, ki so samó po nekaterih krajih naše domovine rékovne. Odbor bi našemu prostemu ljudstvu gotovo zeló ustregel, ako bi o priliki izdal nekak slovarček, v katerem bi se vse take manj znane besede prosto tolmačile.

Konečno naj še razodenem sl. odboru eno željo! Naša literatura, dasi majhna, hrani vendar mnogo dragocenih zakladov, o katerih pa naš prosti narod ničesar ne vé; koliko lepih povesti, pesmi, raznovrstnih zabavnih in poučnih spisov (o obširnih delih tu ne govorim) je raztrošenih po raznih naših knjigah, lep-slovnih in drugih listih, kateri pa našemu ljudstvu nikoli v roke ne pridejo. Ali bi ne bilo primerno in koristno, ako bi dal sl. odbor po kakem veččem možu nabrati najlepših in najboljših (izvirnih) proizvodov, ki jih premóre naša literatura (se ve da samó takih, ki so za prosto ljudstvo primerni) ter bi to „Cvetje iz domačega vrta“ izdal v posebni knjigi, katere

štiri glavne rubrike. Ministerstvo vnanjih zadev namreč zahteva za svoje potreščine *netto* 3 776 500 gld., mimo lanskega leta več za 37 800 gld. Presežek potreščine se utemeljuje zlasti z reorganizacijo konzularnega aparata. V tem oziru se skupna vlada pak lahko na to sklicuje, da je konzularnemu osebju v jutrovih deželah jako važno področje izročeno. Konzul v orijentu ima biti diplomatični zastopnik naše države, ob enem pa tudi poklicani varuh naših trgovinskih in obrtnjskih interesov. Da ustreže svojemu važnemu poslu, treba v prvi vrsti dostojne reprezentacije; sicer ne bode nič opravil pri ondodnih prebivalcih ter nikdar ne bode mogel tekrovati z mnogo bolj dotiranimi zastopniki ruske in angleške države. Uverjeni smo, da bodo delegacije uže iz tega razloga rade dovolile dotično višjo svoto; potem se je nadejati, da bodo avstrijski konzulati v orijentu naši državi donášali one koristi, katere avstrijska trgovina in obrtnija uže z davna po vsej pravici pričakujejo od državnih zastopnikov v jutrovi deželi.

Oboroženi mir, neizogibna posledica sedanjega evropskega položaja, prisilil je vojno ministerstvo, da zopet jako občutne žrtve zahteva v obrambo domovinskega ozemlja. Res je sicer, da je skupna potreščina v tej rubriki letos za 163 017 gld. nižja od lanskega leta; vendar so se izredni troški zmanjšali, redni pa so se zopet izdatno zvišali. Ordinarij stalne vojne znaša letos namreč 97 261 835 gld., tedaj za 1724 000 gld. v okrogli svoti več mimo lanske potreščine. Toda ta zvišek se dá opravičevati z vedno rastočimi cenami mesa, dalje z večjimi potrebami našega topničarstva, katero se mora izdatno pomnožiti vsled nove vojne reforme, in ker je v sedanjih razmerah sila težavno, dobiti spretne vojaške zdravnike, sklenila je vojna uprava, tudi v tej stroki na novo ustanoviti precejšnjo število višjih služeb, nadejaje se, da bode boljši avancement privabil primeren zdravniški naraščaj. To so razlogi, katerim se delegacije gotovo ne bodo mogle upirati, zlasti če pomislijo, da je avstrijski vojak najcenejši vsega sveta, da je dobro urejena zdravstvena uprava silne važnosti za celo armado in da gledé števila topničarskih oddelkov vse velike vojne sile prekosijo avstrijsko državo. (Konec prihodnjič.)

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Meritorične razprave delegacij začele se bodo še le sredi prihodnjega tedna, ker se mora raznim izvestiteljem dati potrebnega časa, da studirajo izročene jim predloge, o katerih imajo izvestiti plenum delegacije. Ni avstrijska, niti ogerska delegacija ni dosedaj še določila dné prihodnje seje.

prvi del bi obsegal izdelke v vezani, a drugi óne v nevezani besedi. Za tako knjigo bi bil odboru gotovo ves narod hvaležen. — Na ta način bi postali najboljši duševni proizvodi, ki so sedaj samó izobraženim Slovincem znani, svojina vsega naroda. In ali bi taka knjiga ne bila posebno primerna, vzbujati in razširjati ljubezen do domovine, do domačega jezika in domače književnosti?!

F. R.

Stepni kralj Lir.

Ruski spisal Ivan Turgénev, poslovenil * * *

(Dalje.)

Ta graja je zadela Harlova prav v srce, kakor se je videlo. Prejšnji njegov ponos vskipel je ves kakor valovje in ga zalil. On se strese in vzdigne podbradek naprej.

— Jaz nisem tak človek, gospa Natalija Nikolajevna, da bi se pritoževal in bal, reče z votlim glasom. Jaz sem vam hotel samo kot svoji dobrotnici in spoštovani osebi razložiti svoja čustva. Ali Bog mi je priča (tu vzdigne roko nad glavo), da se prej razdrobi zemlj-ska krogla, nego jaz odstopim od svoje be-

Po prevčerašnjem sprejemu delegacij držal je Nj. veličanstvo cesar cercle ter med ostalimi govoril tudi s hrvatskimi poslanci Gjorković, baron Zmaić, Kušević in Vukotinič. Cesar izrazil je svoje nezadovoljstvo z dogodki v hrvatskem saboru ter odločno obsodil postopanje Starčevićeve stranke. Nj. veličanstvo cesar izrazil je naposled nado, da se bode banu posrečilo, vzdržati sporazumljenje z narodno stranko, koja čuva ugled hrvatskega sabora.

Enketa o justični reformi, katera je zborovala v justičnem ministerstvu, svršila je svoje delovanje. V zadnji seji razpravljalo se je o načelih justične reforme ter se je posebno poudarjala važnost javnega ustmenega postopanja. Bitne spremembe sedanjega načrta se niso predlagale, nego se je le izjavilo, da bi bilo v interesu pravico iskajočega občinstva ter tudi odvetniškega stanu, ako bi se skoro uvel nov red za civilne procese. Konečno zahvalil se je pravosodni minister članovom enkete za njihovo hvalevredno sodelovanje.

Hrvatski sabor razpravljaj je včeraj načrt zakona, s katerim se ima za tri leta na Hrvatskem opustiti porotni sod. Izvestitelj o načrtu izjavil je, da ravno v Zagrebu, kjer izhajajo skoro vsi hrvatski politični listi, ni mogoče sestaviti nepristranskega porotnega sodišča, ker porotnike vodijo politične strasti, kakor se je to uže večkrat dokazalo. Vlada je obljubila, da bode tudi v tem času proti časopisju postopala v liberalnem zmislu ter v duhu ustave.

Tuje dežele.

Volitve na Nemškem so dovršene in kakor kaže rezultat narasel je nenadejano broj socijalno-demokratskih glasov. Za svobodomiselnost stranko izpale so volitve zelo nepovoljno, posebno v Berlinu, kjer je izvolj ensamo jeden pristaš te stranke. V četrtrem volilnem okraji berolinskem voljen je socijalni demokrat Singer z 25 388 glasovi.

V Belgiji liberalci in radikali niso zadovoljni z novim ministerstvom, katero je sestavljeno iz zmernih elementov desnice. Liberalci zahtevajo popolno kapitulacijo konservativne stranke — postopanje, katero političen položaj v Belgiji nikakor ne opravičuje.

Kitajci pripravljajo se na ršen odpor proti Francozom. Od dné 28. t. m. poroča se iz Šangaja, da so Kitajci ladijam zaprli uhod v reko pri Woosungu. Gotovo pa je, da bodo tuji konzuli proti temu postopanju protestovali, ker je vsled ugovora med Kitajem in Francijo ona reka bila proglašena kot nevtralna.

Dopisi.

Iz Bohinjske Bistrice, 27. oktobra. (Izv. dopis.) Imeli smo tukaj dné 16. t. m. stolnega kapelnika ljubljanskega, gosp. Foersterja, ki

sede, ali ... (tu celo zahrópe) ali se vzbojim, ali skesam o tem, kar sem naredil! Ali nimam razlogov za to? Moje hčere se mi bodo pokorile zdaj in na vekov veke, amen!

Moja mati si je zatisnila ušesa.

— Ali za božjo voljo, očka, ti trobiš kakor trobenta! Ako si pa v resnici o svojih otrokih tako prepričan, potem je, hvala Bogu, vse dobro! Kar glavo si mi zmešal s svojim glasom!

Martin Petrovič se opraviči, vzdihne dvakrat in umolkne. Mati zopet nekaj omeni o Kijevu, ob Optinskem samostanu, ob očetu Makariju ... Harlov ji pritrjuje in pravi samo: „Treba, treba bo ... moral bom ... za dušo.“ Še le pri odhodu se je zopet razveselil; zdaj pa zdaj je odpiral in stiskal roko, gledal si v pest, pravil, da je najbolj strašno, če človek umre neskesan, od kapi, in da je sklenil: ne več srditi se, ker jeza goni kri od srca in jo rine v glavo ... Vrh tega se je on zdaj vsemu odpovedal: čemu naj bi se torej jezil? Naj se drugi zdaj trudijo in si kvarijo kri!

Ko se je poslavljaj od matere, pogledoval je na njo nekam čudno: zamišljeno in

je, naprošen po cerkvenem predstojništvu, došel pregledat in poskusit nove tukajšnje orglje ter o njih izreči svojo nepristransko strokovnjaško sodbo.

Izdelali so te po polnem nove orglje gospodje Ignacij Zupan in sinovi v Kropi na Gorenjskem. Dispozicija orgelj, uže prej od gosp. Foersterja pohvalno priznana, ima 17 pevajočih spremen in 6 pomožnih, 2 manuala in 1 pedal.

Gosp. Foersterja kot večaka stvar je, na drobno kritiko o tem delu podati; mi moremo le površno posneti in objaviti splošno vsestransko pohvalo, ki jo je po natančnem pregledu in poskusu imenovani gospod kapelnik gledé dispozicije, intonacije in mehanike teh orgelj izrekel — da je opazil in veselo iznenaden pripoznal velikansk napredek pri imenovanih gg. izdelovalcih. Kakor znano, izdeluje g. Zupan orglje s sapnico na stožke (*Kegellade*) in je učenec slovečega orgljarja Riegerja iz Jägerndorfa v Šleziji, kateri se je izučil pri Walkerji, najslavnejšem orgljarji v Evropi.

Če uže g. Foersterjeva čez vse ugodna strokovnjaška kritika častito Zupanovo firmo izredno priporoča, podpisano predstojništvo poleg tega še prav posebno poudarja in radostno povzdiguje preciznost, reelnost, neomahljivo značajnost v spolnovanju pogojene dolžnosti, po kateri se gospodje Zupani res odlikujejo in so se tukaj v obče priljubili.

Slava in hvala jim! Po krasnih, dobrih orgljah, kakor tudi po pohvaljenih osebnih lastnostih nam ostanejo v najboljšem spominu in jih z dobro vestjo najtoplejšje priporočamo povsod, kjer orgljarskega dela potrebujejo.

Cerkveno predstojništvo.

Razne vesti.

— (Pomanjkanje prostora.) Komaj so slovesno otvorili novo dunajsko univerzo, vendar uže manjka zopet prostorov! Medicinska predavanja morajo se še dalje vršiti v stari, okorni „Gewehrfabriki“, in stolnica kemije filozofske fakultete, katero zaseda prof. Eduard Lippmann, mora tičati še naprej v stari univerzi v zatohlih, premajhnih prostorih.

— (Poljsko rodoljubje.) Te dni je umrl jeden najbogatejših poljskih veleposestnikov, Prob Barczewski. V svoji oporoki je volil univerzam v Krakovu in Lvovu po 100 000 gld., lvovskemu obrtniškemu muzeju 20 000 gld., gališkemu pevskemu društvu 15 000 gold., lvovski politehnik 10 000 gold.

— (Mehoffer.) Poljski listi pripovedujejo, da je najvišje sodišče uničilo oprostilno razsodbo lvovskega porotišča, s katero razsodbo je bil črnoviški pravdnik Mehoffer nekrivim spoznan, ter odredilo novo razpravo.

vprašajoče; potem pa je z veliko naglostjo potegnil iz žepa zvezek „Počivajočega marljivca“ in ga porinil materi v roke.

— Kaj je to? vpraša ona.

— Preberite ... tam, kjer je ogel pregnjen: o smrti. Zdi se mi, da je jako lepo povedano, pa jaz tega ne morem razumeti. Ali bi mi ne hoteli tega pretolmačiti, dobrotnica moja? Jaz se povrnem in tedaj mi to razložite.

S temi besedami Martin Petrovič odide.

— Ne kaže dobrega! Ne kaže dobrega! opazi mati, kakor hitro se je skrtil za vrata, in odpre „Marljivca“. Na strani, katero je Harlov zaznamoval, stale so naslednje besede:

„Smrt je veliko in važno delo prirode. Ona ni drugega, nego to, da se duh, ker je laži, tanši in mnogo bolj pronikav, nego li one snovi, katerim je pod oblastjo, in celo bolj lehak, nego sama električna sila, da se on kemiški čisti in poriva dalje, dokler ne najde takega mesta, ki je ravno tako duhovito, kakor on sam.“ ... i. t. d.*

Mati prebere to mesto dvakrat, reče: fej! — in vrže knjigo v stran.

*Gl. „Počivajoči marljivec“ 1785. Del III., str. 215.

— (Roman zapeljane deklice.) Na Dunaji se je v nedeljo sama usmrtila deklica Ana Rödler, ker jo je nek lahkoživec na nečveva način spravil ob poštenje. Na ulici stopivši iz elegantnega voza, predstavil se je lepi deklici kot „baron Kres“ in ni se dal odpraviti od nje. Konečno mu je deklica verjela, ko ji je z živimi bojami slikal svojo ljubezen ter ji našteval ogromna svoja posestva in milijone, katere ima v rokah. V teku malih dni je bila deklica prepričana, da elegantni mož govori sveto resnico. Sanjala je o lepi bodočnosti, ko bode kot „baronica“ se vozila okrog; nobeni ugovori njenih domačih ji niso mogli vzeti vere v njenega ljubega. Konecem preteklega tedna povabil je bil slepar svojo „nevesto“ na bogato večerjv. Tam ji je napival s šampanjcem in konečno tako omamil, da deklica ni bila več pri pravi zavesti. — Druzega dné ga je zastonj čakala doma; obljubil ji je bil, da jo pride snubit. Ker „barona“ le ni bilo, šla je ubožica v svojo spalnico, tam odprla plinovo cev in si jo utaknila v usta. Njeni domači so jo našli čez nekoliko ur, se vé da mrtvo in mrzlo. — Zapeljivec njen je oženjen mož, kupec in nikak baron, sodnija se uže peča z nesramnim človekom, ki se je tako lahkožljivo igral z življenjem nesrečne deklice. Dunajsko občinstvo se jako zanima za usodo umrle Ane Rödlerjeve in splošna nejevolja se čuje povsod nad postopanjem „barona Kresa“. Upati je, da dobi pri sodniji zaslužen plačilo.

— (Curtius.) Iz Berolina poročajo listi: 24. t. m. vršila se je na tihem slavnost, ki je pač vredna, da se objavi povsod, kjer se goji klasična véda. Slavni arheolog in zgodovinar prof. doktor Ernest Curtius praznoval je svoj 70. rojstni dan. Prijatelji in občudovalci njegovi izročili so mu izvrstno izdelan kip njegov. Deputacija, sestavljena iz nekdanjih učencev slavnega moža, njim na čelu nemški cesarjevič in dedni princ meininški, pozdravila ga je v njegovem stanovanju in mu izročila krasno adresno. Grški poslanec v Berlinu ogovoril je učenjaka v imenu grškega naroda in athenške univerze ter ga slavil kot najbolj zasluženega inozemca za probujo in povzdigo Hellenecv.

— (Sir Moses Montefiore,) svetovno znani angleški filantrop, dosegel je 27. oktobra stoletno starost. Od vseh strani sveta dobil je starček brezbrojno čestitek. Tudi dunajski mestni zbor mu je brzojavil sledeče besede: „Podpisani člani dunajskega mestnega zbora pošiljajo blagemu človekoljubu Mosesu Montefioru najsrčnejša voščila k 100letnemu imendanu.“

— (Tatvina na železnici.) Iz Girgenta se v 27. dan t. m. poroča, da je na vlaku, vozečem iz Porta Empodocla, zmanjkalo 25 000 lir državnega denarja. Ko je vlak vozil skozi preróv, ulomili so lopovi iz železniškega voza tretjega razreda v poštni voz, zvezali tam poštnega uradnika ter odnesli 25 000 lir.

Tri dni potem dobi naznanilo, da je mož svoje sestre umrl. Vzame me sabo in se takoj odpravi v njeno vas. Mislila je preživeti pri sestri le en mesec, ali vendar je ostala do pozne jeseni — in vrnili smo se še le konec septembra v svojo vas.

XVI.

Prva novica, s katero me je sprejel moj sluga Prokofij (bil je ob enem tudi naš lovec) je bila ta, da se je naletelo strašno mnogo kljunač in da jih posebno v brezovi goščavi poleg Jeskova pri Harlovljem selišči kar mr-goli. Do obeda je še manjkalo tri ure, jaz takoj zgrabim puško ter zbežim s Prokofijem in svojim lovskim psom v Jeskovski gozd. Kljunač našla sva tam zares dosti — in s kakimi tridesetimi streli sva jih tudi pet ubila. Ko sem hitel domov s svojim plenom, zagledam poleg ceste kmeta, ki orje. Konj se mu je ustavil in on ga je, solzéč se in kolnéč, pridno drezal z vrvjo povodnico ob glavo, ki je uže vsa bila nagnjena na eno stran. Jaz se zagledam v nesrečno kljuse, kateremu so rebra očividno štrlela in so se boki, zaliti od potú, krčevito in neravno vzdigavali kakor slab méh. Takoj spoznam v njem staro suho

— (Darilo grofice Chambord.) Legitimisti v Marseillu poklonili so pred nekaterimi leti grofici Chambord dragoceno zapestnico v spomin. Grofica je dala napraviti iz te zapestnice diadem ter ga zdaj poklonila Marijini statui v Marseillu.

— (Dolgost železnice na celém svetu) je znašala konec 1883. leta vkupno 443 441 kilometrov. Vкупni znesek v železnocestnem omrežji cele zemlje založene glavnice znaša okolo 913 milijard mark. S to glavnicco se je v 1882. l. okolo 2300 do 2400 milijonov oseb in okolo 1200 milijonov meterskih ton blaga prepeljalo. Povprečno se zdaj na vseh železniških tirih sveta vsak dan blizu 7 milijonov oseb in 33 milijonov ton blaga prepelje.

Domače stvari.

— (Nj. ekscelenca fml. baron Jovanović) je danes zjutraj odpotoval iz Ljubljane na Reko, da od tam z vojnim parnikom „Andreas Hofer“ nadaljuje potovanje v Zader.

— (Imenovanja.) Deželni šolski svét je premestil def. učitelja na Trati nad Škofjo Loko, g. Janeza Dolinarja, v Naklo; def. učitelja v Naklom, g. Josipa Travna, pa je imenoval definitivnim nadučiteljem na Trati in gospico Marijo Bohinc, prov. učiteljico v Hrenovicah, definitivno učiteljico ravno tam.

— (Zaprli) so znanega malopridneža Janeza Smrdica zaradi tatvine.

— (Na pokopališču) ukrala je neka trdosrčna ženska venec, a redarstvenikovo bistro oko jo je kmalu zasledilo, in dobila bode zaslužen kaznen.

— (Konjem repe porezal.) Posestnika F. D. in M. V. imata lepe, čile konjiče in konjiči ti ponosno stresajo grivo in ošabno mahajo s košatim repom okolo sohe. Ta košati rep zvalil je večeraj k sebi obiskovalca. Na večer ob 7. uri prišel je ta občudovalec konjskih repov v hlev posestnika F. D. in odrezal jednemu konju rep. To je bila uže lepa trofeja, a vendar za tako bistro glavo še premalo. Okolo najjeste ure po noči obiskal je tudi konjiče v hlevu posestnika M. V. ter jednemu s škarjami z ljubeznivo skrbljivostjo odrezal rep, drugega konja pa je vzel s seboj na nočni sprehod. Veseli konjič pa mu morda ni bil dosti miren spremljevalec, popustil je vranca, a prej vzel si je v spomin s seboj tudi njegov rep. Konja so potem našli, otožno povešajočega gol rep. Kdo je ta ljubezniv prijatelj konjskim repom, policija še ni zvedela.

— (Nesreča na železnici.) Dne 28.ega t. m. zjutraj ob 6^{3/4} ure prišel je prov. pomožni železniški čuvaj Jakob Jenc prebliko tovrnega vlaka med Rakekom in Postojino; vlak ga je popadel in skoro 20 metrov daleč vlekel med šinami. Revez je nevarno poškodovan na glavi in po telesu.

— (Surova šala.) Kmetški fant Fr. P. z Gore prišel je te dni nekoliko nadelan v neko gostilnico na Gmajni. V nji je popivalo več fantov.

kobilu s brazgotino na plečih, ki je toliko let služila Martinu Petroviču.

— Ali gospod Harlov ne živi več?

— Še živi, še. Kaj pa?

— Ali ni to njegov konj? Kaj ga je prodal?

— Konj je pač njegov, res; ali prodali ga še niso; ampak vzeli so mu ga in — dali temu kmetu.

— Kako to vzeli? Ali je on v to dovolil?

— Dovoljenja ga niso prašali. Ko vas ni bilo tu, dogodile so se pri nas stvari ... reče Prokofij in se z lahka posmeje, ... oh groza! Moj Bog! Zdaj gospoduje in vse Sljotkin ukazuje tam.

— Kaj pa Martin Petrovič?

— O, Martin Petrovič postal je tako rekoč prav poslednji človek. On celó strada — kaj hočete več? Po polnem so ga ukurili. Le zapomnite si, še iz hiše ga enkrat zapodé.

Misel, da se more takega orjaka zapoditi — mi nikakor ni hotela v glavo. — Kaj pa Žitkov pravi k temu? vprašam naposled. Ali se ni oženil z drugo hčerjo?

(Dalje prihodnjič.)

Prišlec je zahteval žganja in navzoči so mu res pripravili neke zmesi, v kateri pa je bilo mnogo petroleja primešanega. Čeravno ne trezen, vendar Fr. P. ni hotel piti te pijače. Vli si jo je v roke in umil ž njo — glavo. Kmetški fant France G. pa je hitro prižgal klinček in ga pritisnil onemu k glavi. Takoj je bila vsa glava v plamenu, in čeravno so hitro zadušili ogenj, je vendar revež precej poškodovan.

— (Darilo.) Iz Trsta z dné 18. t. m. se poroča: Gosp. Ivan Šabec je izročil danes kot univerzalni dedič umrše vdove Marije Kalistrove rojene Bolè, izvršujoč oporoko pokojnice, mestnemu predsedstvu znesek 2800 gld., od katerih je 1800 gld. za ubožnico, in 1000 gld. naj se razdeli med 200 revnih vdov (po 5 gld.).

Iz seje mestnega odbora ljubljanskega.

V Ljubljani, 28. oktobra.
(Konec.)

III. Stavbinskega odseka poročila:

a) Gosp. mest. odb. Pakič poroča o kranjske stavbinske družbe pritožbi zoper magistratno prepoved gledé nekaterih stanovanj. Poročevalec predlaga, naj se dovoli, da se smejo ta stanovanja začasno kot letinska stanovanja rabiti.

Predlog se vzprejme.

b) Gosp. mest. odb. Pakič poroča o Tilna Bončarja pritožbi zoper mestnega magistrata nalog, da mora podreti nek svinjak. Ker se od svinjaka odteka raznolika, zdravju gotovo škodljiva tekočina ter se od tam razširja smrad, predlaga poročevalec, da se pritožba ne usliši.

Predlog se vzprejme.

c) Gosp. mest. odb. Pakič poroča o Elije Predoviča prizivu zaradi prebivatnega dovoljenja. Predoviču se je prepovedalo rabiti stanovanja, ker ne ugajajo zdravstvenim pogojem, kajti nekatera teh stanovanj nimajo oken; to je zdravju škodljivo, kar je izrekel tudi dr. Kovač. Poročevalec v odsekovem imenu predlaga, naj se priziv ne usliši.

Gosp. mest. odb. Bleiweis meni, naj se ta priziv le gledé onih stanovanj odbije, pri katerih ni oken, druga stanovanja pa, katera imajo okna, naj se smejo rabiti.

Vzprejme se dr. Bleiweisov predlog.

IV. V imenu policijskega odseka poroča gosp. mest. odb. dr. Bleiweis o mest. odb. dr. Derča predlogu zaradi odprave prodajanja kruha na Mestnem trgu. Gosp. poročevalec omenja, da tu prodaje mnogo malih pekov svoj kruh, da jim je tako možno, si nekoliko prislužiti, a tudi občinstvu je ustrezno, da dobiva kar na trgu ceneje in vendar dober kruh, sicer pa tudi na trgu ni nobenega peka. Da bi bili peki oškodovani, če se prodaje kruh na trgu, ni istina, ker skoro vsi peki pošiljajo kruh na trg na prodaj. Promet pa se zaradi prodajalcev kruha tudi ne ovira, saj imajo tudi druga mesta take prodajalce. Če bi se hotelo trditi, da se promet ovira, se to pač zgodi tudi na pr. s prodajanjem zelenjave. Gleda naj se le na to, da bodo prodajalci se lepo razvrstili; gleda pa naj se tudi na to, da bodo imeli čedne posode za kruh in ob deževju dobro streho. Poročevalec torej predlaga: 1.) Prodajanje kruha na Mestnem trgu se sme še na dalje vršiti; 2.) magistratu se naroča, da gleda na to, da bodo prodajalci lepo razvrsteni, da ne bodo prometa ovirali in 3.) naj magistrat gleda na to, da bodo prodajalci imeli snažno posodo.

Gosp. mest. odb. Klein meni, naj bi kruha ne prodajali pekovski učenci; ti naj ostanejo doma, da si dobro mogó priučiti obrt. On torej nasvetuje, naj se pekom naroči, da ne smejo pošiljati učencev s kruhom na trg.

Gosp. župan Grasselli omenja, da se je ta zadeva uže obravnavala, da je magistrat uže naročil pekovski zadrugi, naj dela na to, da peki ne bodo pekovskih učencev pošiljali na trg kruh prodajat.

Gosp. mest. odb. Ledenig izraža željo, naj bi se za prodajo prediva dobil drugod kak prostor, češ, da se moti na Mestnem trgu promet ter je nadležno občinstvu.

Gosp. mest. odb. Derč pravi, da je skoro uverjen, da njegov predlog ne prodere, a na željo pekov ga je stavil. On ne najde potrebe, da bi se

moral kruh na Mestnem trgu prodajati, ni koristi niti za peke, niti za občinstvo, kruh se za denar lahko povsodi dobi.

Gosp. mest. odb. Bleiweis odgovarja, da prodaja kruha na Mestnem trgu ne ovira prometa, istotako ne prodaja prediva; predivo prodajajo tukaj, ker imajo tukaj tehnično. Naroči naj se le nadzornikom, da bodo prodajalce tako razvrstili, da ne bodo prometa ovirali ter da se predivo ne bode prijemalo obleke mimogredočih.

Vzprejmó se predlogi odseka.

V. Gosp. mest. odb. dr. Derč poroča v imenu šolskega odseka, da sta se vzprejela dva pomožna učitelja na mestnih ljudskih šolah, ker se je ustanovilo več paralelek.

Poročilo se vzame v znanje.

Konec javne seje ob 3/4 8. uri. Potem tajna seja.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Dunaj, 30. oktobra. „Armee-Verordnungsblatt“ objavlja novemberski advancement. Imenovani so: Nadvojvoda Karol Ludovik generalom konjištva; nadvojvoda Ludovik Viktor in Ferdinand véliki vojvoda Toskanski podmaršalom in nadvojvoda Karol Štepan korvetnim kapitanom. Dalje so imenovani: Feldejg-majstrom baron Catty; podmaršalom: generalmajorji Henrik grof Herberstein, Anton vitez Mayer z Monte Arabico, Friderik baron Vilecz, minister grof Kálnoky, Emil Musulin, Edvard grof Paar, Avg. Demel, Alojzij Pokorny, Henrik Merolt, sekcijski šef Friderik vitez Müller, Gustav vitez Barosini, Emanuel vitez Korwin, Josip baron Wanka, Adolf baron Nyary. Konečno je imenovanih za generalmajorje 11 polkovnikov, 2 deželnoobrambovska polkovnika in 10 polkovnikov s pridržanjem dosedanje stopinje.

Budimpešta, 29. oktobra. Novoimenovani deželnoobrambeni minister Fejerváry bode jutri v roke cesarju prisegel.

Zagreb, 29. oktobra. (Iz zbornice.) Poročevalec Gjurić utemeljuje v obširnem govoru odpravo porotnih sodišč. Živković meni, da bode večina s težkim srcem predlogo votirala. Ona zaupa svobodomiselnosti banovi, da pri uporabljanju zakona na tiskovne prestopke ne bode uporabljal objektivnega postopanja, katero šikanira časopistvo. Ban je v daljšem izvrstnem govoru tolažil govornika. Milekić interpeluje zaradi zapretja meje proti Srbiji ter zahteva, naj se odpravi.

Berolin, 29. avgusta. Do 9. ure zvečer bil je znan izid 108 volitev; izmed izvoljenec je 7 konservativcev, 20 osrednjakov, sedem svobodomislecev, 7 socijaldemokratov in 18 narodno-liberalcev. Ozihih volitev bode 37, izmed teh s 15 socijaldemokrati.

Telegrafično borzno poročilo

z dné 30. oktobra.

Jednotni drž. dolg v bankovcih	81.05
„ „ „ srebri	82.25
Zlata renta	103.60
5% avstr. renta	96.15
Delnice národne banke	861. —
Kreditne delnice	286.20
London 10 lir sterling	122.35
20 frankovci	9.71 ⁵
Cekini c. kr.	5.80
100 drž. mark	60.05

Uradni glasnik

z dné 30. oktobra.

Naprava novih zemljiških knjig: Za katastralno občino Rakitna; poizvedbe dné 5. novembra ob 8. uri zjutraj pri c. kr. okr. sodnji na Vrhniki.

Razpisane službe: V civilni bolnici v Ljubljani služba sekundarija, 400 gld. na leto in 150 gld. nagrade; za poslovanje v blaznici prosto stanovanje, 55 gld. na leto za kurjavo in 7 gld. 20 kr. za osvetljavo — na 2 leti. Prošnje do dné 24. novembra kranjskemu deželnemu odboru. — Na novi dvorazrednici na Mirni služba nadučitelja z letno plačo 500 gld., prostim stanovanjem in stopinja družega učitelja z letno plačo 400 gld. Prošnje do dné 15. novembra t. l. okr. šolsk. svétu v Rudolfovem. — Na dvorazrednici v Mozeltji služba družega učitelja; 400 gld. Prošnje do dné 20. novembra c. kr. okr. šolsk. svétu v Kočevju.

Eks. javne dražbe: V Kameniku zemljišče Fr. Košaka iz Jarš (380 gold.) dné 5. novembra. — V Črnomlju zemljišče Neže Banovec iz Črnomlja (870 gld.) dné 21. novembra. — V Radečah zemljišče Ig. Ulija iz Radeč dné 22. novembra. — V Črnomlju zemljišče Fr. Romšeka iz Dolenje Vasi (845 gld.) dné 21. novembra. — V Kameniku posestvo Jere Burje iz Kamenika dné 5. novembra. — V Kranji posestvo Fr. Jenkota iz Tupalič (725 gld.) dné 20. novembra. — V Logateci posestvo Jur. Vidmarja iz Rovt (1890 gld.) dné 20. novembra; — zemljišče Matije Žitka iz Gor. Planine (190 gld.) dné 20. novembra; — zemljišče Jarneja Ule iz Cérknice (575 gld.) dné 20. novembra. — V Zatičini posestvo Alojzija Kozlevčarja z Planine (1710 gld.) dné 20. novembra. — V Mokronogu zemljišče Ant. Kerneca (876 gld.) dné 19. novembra.

Tuji.

Dné 28. oktobra.

Pri Maliči: Dr. baron Maroičić, c. kr. namest. tajnik, iz Zadra. — Fraenkl, Schick, Prohaska in Laad, trgovci, in Borgenicht, popotnik, z Dunaja. — Zitz, fabriški vodja, iz Gradca. — Moline, zasebnik, iz Tržiča.

Pri Slonu: Hasslinger-Hassingen, soproga c. kr. namest. tajnika; Keibich, uradnik; Kraus, zemlj. posestnik, in Hoffmann, popotovalec, z Dunaja. — Kajon, trgovec, iz Sarajeva. — Müller, trgovec, iz Zgorelic. — Petranovič, trgovčeva soproga, s hčerko iz Delnic. — Muth, trgovec, iz Šiofoka. — Fried, c. kr. pomor. zdravnik, z obitelji iz Pulja. — Neuberger, zasebnica, iz Prestraneka.

Pri Južnem kolodvoru: Sporn, uradnik, iz Pontabla. — Svetlin, učitelj, z obitelji iz Gamsa pri Mariboru.

Umrli so:

Dné 28. oktobra. Franc Škarjovec, zidar, 53 l., utopljenec (Gruberjev kanal).

Dné 29. oktobra. Viktor Mencin, sin hiš. oskrbnika, 4 l., Tržaška cesta št. 5, ošpice.

Tržne cene.

V Ljubljani, 29. oktobra: Hektoliter banaske pšenice velja 8 gld. 13 kr., domače 6 gld. 50 kr.; ječmen 4 gld. 36 kr.; reš 5 gld. 4 kr.; ajda 4 gld. 87 kr.; proso 5 gld. 85 kr.; tursica 5 gld. 40 kr.; oves 2 gld. 92 kr.; 100 kilogramov krompirja 2 gld. 50 kr.; leča hektol. po 8 gld. — kr., bob 8 gld., fižol 8 gld. 50 kr. — Goveja mast kilo po 94 kr., salo po 82 kr., špeh po 60 kr., prekajen po 72 kr., maslo (sirovo) 84 kr., jajce 3 kr.; liter mleka 8 kr., kilo govejega mesa 64 kr., telečjega 60 kr., svinjina 62 kr., drobniško po 34 kr. — Piške po 40 kr., golobi 17 kr.; 100 kilo sena 1 gld. 60 kr., slame 1 gld. 51 kr. Seženj trdih drv 7 gld. 80 kr.; mekih 4 gld. 80 kr. — Vino, rudeče, 100 litrov (na skladišču) 24 gld., belo 20 gld.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo. krina v mm
29. okt.	7. zjutraj	737.66	+ 2.0	svzh. sl.	jasno	
	2. pop.	737.88	+ 13.6	jzpd. sl.	»	0.00
	9. zvečer	740.84	+ 5.4	bzv.	»	

Vprašanje prečastitemu gospodu županu!

Ko so se v tajni seji dné 28. t. m. oddajale službe klavničnih nadziralcev, bilo je navzočih z gospodom županom vred le 15 mestnih odbornikov. Se bo li tedaj ta sklep anuliral ali ne, smo jako radovedni, ker po našem mnenju je treba navzočnosti 16 odbornikov?

V Ljubljani 29. oktobra 1884.

Več meščanov, katerim je dogodjaj dobro znan.

Zaloga zemljevidov

c. kr. generalnega štaba.

Mera 1:75000.

Listi so po 50 kr., zloženi za žep, pri-lepljeni na platno po 80 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg-ova
knjigarna v Ljubljani.